

ПРЕС КЛИПИНГ

13-14. јул 2019.

НАСЛОВИ

У јуну пад потрошачких цена; појефтинили храна и безалкохолна пића, поскупели рекреација и култура(стр.3)

Лекар има само три пута већу плату од чистачице(стр.3)

Прекида се склапање Фијата 500Л: Радници на плаћеном одсуству до колективног годишњег одмора(стр.5)

Савић: Ако платни разреди заживе ту синдиката више неће бити(стр.5)

У иностранство одлазе кадрови који и овде недостају(стр.6)

У јуну пад потрошачких цена; појефтинили храна и безалкохолна пића, поскупели рекреација и култура

Тањуг

У Србији је у јуну забележен пад потрошачких цена од 0,3 одсто у односу на мај, објавио је данас Републички завод за статистику

У Србији је у јуну забележен пад потрошачких цена од 0,3 одсто у односу на мај, док је међугодишња инфлација износила 1,5 процената, објавио је данас Републички завод за статистику.

У поређењу са децембром 2018. године потрошачке цене су у јуну повећане за 1,7 одсто, у просеку.

У јуну су, у односу на претходни месец, појефтинили храна и безалкохолна пића за један посто, транспорт и комуникације за по 0,7 процената и намештај, покућство и текуће одржавање стана за 0,2 одсто.

Раст цена су забележили рекреација и култура за 3,1 одсто, образовање за 0,3, стан, вода, електрична енергија, гас и друга горива, као и здравство за по 0,2, а поскупеле су и услуге у ресторанима и хотелима за 0,1 проценат.

Цене осталих производа и услуга нису се битније мењале.

ПОЛИТИКА ONLINE

Лекар има само три пута већу плату од чистачице

Најчешћи распон између најниже и највише зараде у европским земљама је 1:12

Аутор: Маријана Авакумовић

Ако Влада Србије жели да задржи најквалитетније људе у јавном сектору потребан је довољно широк распон зарада, што тренутно није случај, нити се планира. Лекар специјалиста има само три пута већу плату од најниже плате неквалификованог радника. Док међународна пракса показује да је најчешћи распон између најниже и највише зараде у европским земљама 1:12.

Последица тога јесте да је јавни сектор атрактиван радницима са просечним и испотпросечним квалификацијама (који би били продуктивнији у приватном сектору), а дестимулативан за најстручније и најпотребније запослене који онда напуштају јавни сектор.

Ово је оцена Фискалног савета изнета у недавно представљеном документу „Платни разреди и запосленост у државном сектору Србије: Од недовршене реформе до одрживог система”.

Фискални савет најпре препоручује да се у систем платних разреда укључе сви државни сектори, што тренутно није случај. Око 20 одсто запослених, односно полиција, војска, функционери је ван система платних разреда, што није случај у другим европским земљама, које су систем зарада у јавном сектору уредиле (Словенија, Румунија).

У Србији је новим законом о систему плата у јавном сектору дефинисан распон између најнижег и највишег 1:7,5 што само по себи не би био толики проблем (будући да су из јединственог система зарада тренутно искључени руководиоци на најодговорнијим позицијама).

– Проблем је у томе што је основица са којом би се множили прописани коефицијенти планирана сувише ниско – на нивоу који је тек нешто изнад половине минималне зараде. То практично значи да су најнижи коефицијенти (у распону 1 до 2) бесмислени јер би сви запослени са овим коефицијентима примали исту, минималну зараду, а стварни распон између најниже и највише зараде у држави не би био 1:7,5 већ приближно 1:4, што је испод сваког европског стандарда – упозорава Фискални савет.

Кључан део реформе система зарада, према мишљењу овог стручног тела јесте то да се основица за зараде пропише на нивоу блиском минималној заради. Само тако ће се добити довољно добри распони зарада у оквиру којих ће моћи да се адекватно плате најстручнија и најодговорнија радна места у земљи.

Прилагођавање на нови систем требало би да траје најмање три до пет година. У том периоду, плате најстручнијих запослених у држави расле би по стопи од преко 10 одсто годишње, док би се плате запослених са просечним квалификацијама (које су већ знатно изнад плата у приватном сектору) индексирале само са стопом инфлације.

– Друга важна промена у односу на садашњи систем јесте смањење коефицијента у просвети. Синдикати у просвети изборили су се за релативно високе коефицијенте у тој делатности, што би (уколико се усвоји предлог Фискалног савета да основица буде блиска минималној заради) значило да просечна плата наставника у средњој школи буде око 100.000 динара, тј. скоро два пута већа од просечне плате у земљи, што није забележен случај у упоредивим земљама Европе – наводи Фискални савет.

Фискални савет не спори да је реформа зарада и запослености велики стручни и политички изазов, али скреће пажњу да је највећи број европских земаља био у стању да на тај изазов успешно одговори.

– Међутим, главни изазов ове реформе није њен стручни део јер ту постоје задовољавајући капацитети у државној управи, који с тим могу да се носе. Проблеми с којима влада годинама не може да се избори су политичке природе. Потребно је да се надвладају интереси и притисци најмоћнијих синдиката и да се престане са доношењем популистичких одлука, што је, по свему судећи, главни разлог због ког ова важна реформа још увек није спроведена – наводи Фискални савет.

Владимир Вучковић, члан Фискалног савета, недавно је представљајући овај документ рекао да су платни разреди још једном одложени и да их влада очигледно не сматра важном реформом. Подсетио је да се најављују још од 2013. године и истиче да се њихово увођење одлаже до 2021, као и да су у претходне четири године произвољно повећаване зараде. Навео је пример рачуновође у МУП-у коме је плата у том периоду повећана 28 одсто и рачуновође у Министарству пољопривреде коме је плата повећана 12 одсто, иако оба запослена раде исти посао код истог послодавца (државе).

Ружић: Уводимо платне разреде током 2020.

Министар за државну управу и локалну самоуправу Бранко Ружић изјавио је јуче да ће нови платни разреди бити уведени током идуће године и најавио да ће уследити нови циклус разговора са синдикатима, како би се фино нијансирани платни разреди.

Прекида се склапање Фијата 500Л: Радници на плаћеном одсуству до колективног годишњег одмора

Крагујевац -- Током следеће седмице производња "500Л" могла би да буде завршена, речено је агенцији Бета у Самосталном синдикату ФЦА Србија.

ИЗВОР: БЕТА

Наиме, према тврдњама из синдиката, запослени би могли да буду упућени на плаћено одсуство све до почетка летњег колективног годишњег одмора од 29. јула до 19. августа.

У синдикату кажу да је информација о термину летњег колективног годишњег одмора званично потврђена, док је она о одласку на плаћено одсуство током наредне седмице "незванична" и о томе се "само прича".

Председник Самосталног синдиката у ФЦА Србија Зоран Марковић рекао је да ће радници сигурно радити у понедељак и уторак, као и да је производња током радних дана по 208 возила у свакој од две смене, односно укупно 416.

Он је додао да, на основу "неких прича", постоји могућност да наредне седмице запослени буду обавештени и о одласку на плаћено одсуство све до почетка колективног летњег одмора 29. јула.

Марковић је подсетио да је Влада Србије компанији ФЦА одобрила могућност за додатне дане плаћеног одсуства до краја ове године, укупно 132 дана.

Тиме је број дана плаћеног одсуства повећан за још 87, поред законом дозвољених 45 дана у години.

Марковић је рекао да ће један број радника дане одмора вероватно користити за обављање сезонских послова.

Савић: Ако платни разреди заживе ту синдиката више неће бити

Ранка Савић из Асоцијације слободних и независних синдиката изјавила је у Дану уживо да не верује да ће платни разреди у јавном сектору бити уведени ни 2020. године.

Ни пет година откако су најављени, платни разреди у јавној управи нису уведени. Закон је доношен, мењан, рокови померани, а најновије обећање је да ће плаћање државних службеника коначно бити уређено током следеће године.

Ранка Савић истиче да је увођење реда у јавном сектору "пар екселанс политичко питање".

"Потребна је апсолутна сагласност политичких елита или партија да до тога заиста и дође. Под притиском Међународног монетарног фонда и Светске банке покрећу се та питања", наводи она.

Грађани би увођењем реда, додаје Савић, добили ефикасну јавну управу, али и да добију податке о тачном броју запослених људи у јавном сектору.

"Врло битно и то бих волела да знам јесте и податак колико људи ради на одређено време, а колико на неодређено. Морамо да сазнамо и колико је људи у јавном сектору на платном списку, али не долазе на посао. И у крајњој линији дајте да знамо која је то сума новца која се издваја за плате запослених", наглашава Савић.

Она сматра да је боље и сачекати са увођењем платних разреда него да би се само водило да се то урадило.

"Нисам велики поборник увођења платних разреда - оног тренутка кад се закон примени и уведу платни разреди завршава се са колективним преговарањем и колективним уговором. Усуђујем се рећи да из јавног сектора излазе и синдикати. Кад они заживе, ако заживе, ту више синдиката неће бити", сматра Савић и додаје да је исто могло бити уређено гранским колективним уговорима.

У иностранство одлазе кадрови који и овде недостају

Национална служба за запошљавање на свом сајту објавила је да хрватска компанија "АБ Градња" ДОО, Карловац тражи 10 зидара и исто толико тесара.

Нето зарада за ове мајсторе је између 700 и 070 евра месечно, а реч је о раду на одређено време од годину дана.

И за зидаре и тесаре тражи се радно искуство од две године и возачка дозвола Б категорије, а од стручне спреме квалификовани, полуквалификовани па и неквалификовани радник. Послодавац обезбеђује групни смештај који запослени плаћа 14 куна по дану. Конкурс је отворен до 30. септембра, а кандидати који су евидентирани као незапослена лица у Националној служби за запошљавања документа достављају филијали НСЗ у којој су пријављени и то лично или поштом. Они који већ имају посао, а желе да раде у Хрватској конкурс могу предати или послати Миграционом сервисном центру НСЗ у Београду.

Често се на сајту Националне службе за запошљавање појављују огласи о запошљавају наших радника у иностранству, а последњих месеци је то најчешће било за рад у Немачкој, Хрватској, Словенији, Црној Гори... Управо позиви расписани преко српске Националне службе за запошљавање послужили су неким аналитичарима да закључе да ова служба помаже извозу радне снаге из Србије, поготово занатлија којих је овде недовољно и за којима и само срско тржиште вапи.

Директор Националне службе за запошљавање Зоран Матиновић објашњава да ова служба не помаже извозу радне снаге из Србије нити расписивање огласа на свом сајту жели да их додатно мотивише да одлазе у иностранство.

- Ми само настојимо да онима који већ одлазе у иностранство омогућимо да нађу посао у оним државама са којима постоји споразум. Настојимо да управо ти споразуми буду основа која ће њима гарантовати бољу заштиту, која ће им обезбедити једнак третман са држављанима земље у коју одлазе – објашњава Мартиновић.- Та лица пре одласка морају да закључе уговор о раду са послодавцем и ту се јасно дефинишу њихова права, па ако не желе да прихвате, неће потписати уговор.

Лане је у Словенију, управо посредством НСЗ, отишло 15 наших држављана, а Словенија је прошле године издала око 10.000 радних дозвола Србима, а у току ове још 6.000. То пак значи да је Словенија ангажовала око 16.000 наших радника, што указује да су они тамо стигли на друге начине, а не уз посредовање државе. На питање зашто тако мали број људи одлази да

ради у иностранство под окриљем НСЗ , Мартиновић одговара да је то због строгих процедура и зато што држава води рачуна о адекватној заштити запослених, па послодавци жесто не желе да користе НСЗ као посредника у запошљавању.

- Тражимо строго контролисане услове за наше људе. Уговор о раду мора да буде двојезичан, пре одласка незапослени мора да се упозна са свим условима и потпише уговор о раду у Србији. Самим тим проверавамо и карактеристике послодаваца, па ако он крши прописе у вези са посредовањем онда знамо да проналази флексибилније начине за запошљавање – објаснио је Мартиновић.

Иначе, после Немачке , Хрватска и Словенија – као државе које су чланице ЕУ , нашим грађанима су изузетно примамљиве за рад и због тога је важно да Србија управо са њима има закључене посебне споразуме којим се регулише запошљавање наших радника у тим земљама.

Ко брине о отишлим возачима

У многим европским државама недостају возачи, вариоци, зидари, тесари, електричари, кувари, угоститељски и грађевински радници... То су , иначе, и кадрови којих нема довољно на српском тржишту рада, па би сходно томе они могли и овде да се запосле. Но, иако је последњих месеци зарада управо тих занатлија у Србији повећана, они ипак одлазе пут иностранства јер тамо зарађују знатно више. Сасвим је друга прича ко брине о њиховим правима и заштити, јер огромна већина њих нема државну заштиту, јер до посла и није дошла посредством НСЗ.

Љ. Малешевић